

Neophodno veće učešće civilnog društva u procesu rastrašivanja

Datum
nov. '17.
28.

Razbijanje straha predstavlja individualnu odgovornost svakog pojedinca, a civilno društvo kao jedan od najvažnijih instrumenata za mobilizaciju građana mora kroz edukaciju da olakša i poboljša ovaj proces, zaključci su prvog panela konferencije koju je Beogradski centar za bezbednosnu politiku (BCBP) organizovao povodom proslave 20 godina rada, 28. novembra u Dorćol placu.

Na ovom panelu diskutovalo se o ulozi građanskog društva u procesu post-konfliktnog rastrašivanja, konkretnim problemima koji u građanima izazivaju osećaj straha i potencijalne strategije delovanja organizacija civilnog društva.

BCBP, ranije Centar za civilno-vojne odnose (CCVO), osnovan je 1997. godine i prva je organizacija civilnog društva u Srbiji specijalizovana za reformu sektora bezbednosti, navela je u uvodnom obraćanju **direktorka BCBP** Sonja Stojanović Gajić.

“Ideja osnivača bila je demistifikacija bezbednosti i uspešan civilni nadzor nad službama bezbednosti. Tri strategije na kojima je BCBP zasnovan ostaju izgradnja lične hrabrosti pojedinaca, formalna i neformalna edukacija građana i profesionalaca u sektoru bezbednosti i stvaranje bezbednosne zajednice”, naglasila je Stojanović Gajić.

Cilj BCBP ostaje mobilizacija celokupnog društva radi opšteg interesa ostvarivanja odgovornosti bezbednosnih institucija, dodala je Stojanović Gajić.

Lično iskustvo pokušaja zastrašivanja u toku svoje akademske karijere i na samom početku rada CCVO predstavio je jedan od osnivača i **predsednik Upravnog odbora BCBP** Miroslav Hadžić.

“Mogućnost kolektivnog rastrašivanja ne postoji ukoliko pojedinac sam ne prevaziđe strah. Smatram da otvoreno iznošenje mišljenja o bezbednosnim temama predstavlja jedini način za prevazilaženje straha, a građani su sada zastrašeni zato što se svako ko iznese svoje mišljenje medijski satire i blati”, navodi Hadžić.

Uspešna primena Zakona o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja je u značajnoj meri doprinela rastrašivanju i obaveštavanju građana smatra **Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti Rodoljub Šabić**.

“Bezbednosne strukture treba da budu u službi građana, da štite državu a ne vlast. Postoji određen napredak u svesti građana, što dokazuje i broj zahteva koji građani podnose kancelariji poverenika. Građani prepoznaju svoja prava i sve više žele da ih koriste, što je veliki pokazatelj napretka. Ljudska i građanska prava su kao mišići, atrofiraju ako se ne koriste”, rekao je Šabić.

On je dodao i da u uspostavljanju mehanizama kontrole nad strukturama bezbednosti Srbija nije napravila kvalitativan pomak u odnosu na period pre 20 godina.

Politički pritisak u toku sudskog spora koji je imala sa ministrom unutrašnjih poslova Nebojšom Stefanovićem predstavila je **novinarka NIN Sandra Petrušić**. Zbog teksta o rušenju u Savamali, ministar unutrašnjih poslova je pokrenuo privatnu tužbu zbog povrede ugleda i časti protiv nje, njenog glavnog urednika Milana Čulibrka i NIN doo. Viši sud u Beogradu je doneo presudu u njegovu korist, koju je Apelacioni sud u Beogradu kasnije pravosnažno odbio.

“Situacija u Srbiji jeste bila dramatično lošije u vreme Slobodana Miloševića, ali situacija u medijima nikada nije bila strašnija. Tadašnjem režimu nije bio potreban svaki medij i novinar, a neke institucije su i dalje funkcionisale oslanjajući se na sopstveni integritet”, rekla je Petrušić.

Sankcija za "prekršaje" protiv režima tokom devedesetih godina prošlog veka bilo je direktno nasilje, a danas su te sankcije ekonomske prirode, zato što se građani po istraživanjima najviše plaše nezaposlenosti i nemaštine, navodi **potpredsednica Upravnog odbora BCBP i istraživačica medija u Institutu društvenih nauka u Beogradu** Jovanka Matić.

"Centralizacija ekonomskih tokova je postala norma ne samo u Srbiji već i u svetu. Jedino moguće rešenje problema leži u pospešivanju razvoja racionalnog građanina, koji će se voditi idejom javnog dobra, i koji je svestan da ima podršku organizacija civilnog društva", zaključila je Matić.

Konferencija **“Rastrašivanje: Šta građansko društvo može da učini radi očuvanja odgovornosti sektora bezbednosti u vremenu straha?”** organizovana je u sklopu proslave 20 godina postojanja BCBP, prve organizacija civilnog društva na Zapadnom Balkanu specijalizovana za teme bezbednosti.

Pisanju izveštaja doprineo stažista BCBP Mijat Kostić.